

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

О.О. Азюковський

«_____» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова як іноземна

ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «бакалавр»
(назва ступеня вищої освіти «бакалавр», «магістр»)

ДЛЯ ВСІХ ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ

(шифр та найменування галузі знань)

ДЛЯ ВСІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

(код та найменування спеціальності)

Дніпро – 2019

Робоча програма розроблена на кафедрі філології та мовної комунікації

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: В.І. Луценко, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри філології та мовної комунікації

Програму схвалено на засіданні кафедри філології та мовної комунікації
Протокол від «___» _____ 2019 року, № ___

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали.....	6
6.2 Засоби та процедури.....	6
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	8
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни «Українська мова як іноземна» віднесено такі результати навчання:

BP2.1	Розуміти державну українську мову та правила побудови наукового тексту
BP2.3	узагальнювати і комбінувати інформативний матеріал з опорою на прочитаний/прослуханий текст

Мета дисципліни – сприяти іноземним студентам в оволодінні українською мовою як засобом отримання вищої освіти, професійної підготовки, залучення до обраної наукової спеціальності.

Реалізація мети вимагає надання можливості іноземним студентам брати активну участь у всіх формах навчального процесу: виступати на семінарах і практичних заняттях, слухати і конспектувати лекції, читати спеціальну літературу, складати заліки й екзамени, писати кваліфікаційні роботи, вести бесіди на теми по спеціальності тощо.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
BK2.1	BP2.1	Розуміти державну українську мову та правила побудови наукового тексту
BK2.3	BP2.3	узагальнювати і комбінувати інформативний матеріал з опорою на прочитаний/прослуханий текст, вибирати з тексту основну інформацію і цільову інформацію по темі

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Українська мова	Говорити, вміти комунікувати, обробляти та аналізувати інформацію за допомогою української мови у професійній діяльності.
	Використовувати знання державної мови у письмовій формі.
	Використовувати різні види читання текстів
	Знати і застосовувати здобуті знання з української мови для вивчення теорії, парадигми, концепції та принципів наукового дослідження відповідно до спеціалізації

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		Вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні							
практичні	350	306	44				-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	350	306	44	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Види та тематика навчальних занять	Розподіл часу	
	ПР	СРС
Українська мова з елементами професійно орієнтованого спілкування		
1. Математика – мова науки.	12	2
2. Фізика як наука про природу	8	1
3. Хімія в навколишньому світі.	8	1
4. Нобелівські премії.	8	1
5. Київ – столиця України. Історія й сьогодення	10	2
УСЬОГО	46	7
Вступ до української мови професійно орієнтованого спілкування		
1. Комп'ютер у нашому житті.	8	1
2. Інтернет як сучасний засіб зв'язку.	8	1
3. Вища освіта в контексті міжкультурної взаємодії.	8	1
4. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».	12	2
5. Видатні вчені, чий імена пов'язані з НТУ «Дніпровська політехніка».	12	2
УСЬОГО	48	7
Українська мова професійного спрямування 1.		
1. Засоби масової інформації як джерело комунікації.	12	1
2. Штучний інтелект.	8	2
3. Робототехніка.	8	1
4. Роль мови в суспільстві.	10	2
5. Україна. Історія й сучасність.	12	2
УСЬОГО	40	8
Українська мова професійного спрямування 2		
1. Інформаційні технології й питання безпеки.	12	1
2. Інноваційні технології в сучасному світі.	10	2
3. Лазерні технології.	8	2
4. Культура наукового мовлення.	12	2
5. Видатні особистості України.	12	2
УСЬОГО	54	9
Українська мова професійно орієнтованого спілкування. Ділове мовлення 1.		
1. Наука й довкілля.	10	2

Види та тематика навчальних занять	Розподіл часу	
2. Проблеми енергозбереження в сучасному світі	10	2
3. Моральна відповідальність науковця XXI століття.	8	2
4. Світова економічна система в сучасному світі.	12	2
5. Людина й суспільство.	12	2
6. Досягнення голографії.	10	1
7. Молодіжні субкультури.	8	1
8. Сучасні винаходи та відкриття у світовій науці.	8	1
УСЬОГО	78	11
Українська мова професійно орієнтованого спілкування. Ділове мовлення 2.		
1. Майбутня професія студента. Перспективи розвитку	10	2
2. Людина й освоєння космічного простору.	10	
3. Біосфера й людина.	10	
4. Нанотехнології.	10	
УСЬОГО	40	2
РАЗОМ	306	44

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються за якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Таблиця 1 – Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; - критичне осмислення основних теорій, принципів методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Уміння		
-розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: виявляти проблеми; формулювати гіпотези; розв'язувати проблеми; обирати адекватні методи та інструментальні засоби; збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
-донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Вільне володіння українською державною мовою. - Зрозумілість відповіді (доповіді). - Мовлення: відповідно до ситуації - правильне; - чисте; - ясне; - точне; - логічне; - виразне; - лаконічне. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді);	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	<ul style="list-style-type: none"> - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги))	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<p>-управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;</p> <p>-відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;</p> <p>-здатність до подальшого навчання з високим</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p>	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
рівнем автономності	<ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтовних навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З. та ін. Українська мова: Практичний курс для іноземців. – Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. – 320 с.
2. Блик О.П. Українська мова: В 2 ч.: Підручник. – К.:Четверта хвиля, 1997.
3. Бодик О.П., Рудакова Т.М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: навч. посіб. – К.:ЦУЛ, 2011.– 413(3)с.
4. Борисова З.У., Євсєєва І.П. Українська мова: навчальний посібник для підготов. іноземн. студ. до вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2005. – 69 с.
5. Вовк П.С., Радченко В.В., Крик Т.М. Українська мова: на матеріалі економічних текстів: навчальний посібник для іноземн. студентів. – К.: Вища школа, 2007. – 213(2)с.

6. Волкова О.М., Ворона Н.О., Голованенко Є.О., Дегтярьова Т.О. (та ін.). Вступний курс з української мови для студентів-іноземців: навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2010. – 414 с.
7. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: навч. посіб. для вищ. та серед. спец. навч. закл. – 4-те вид., переробл. і доп. – К.: А.С.К., 2005. – 398 с.
8. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К., 2003.
9. Загнітко А.П., Островська Л.С. Сучасне ділове українське мовлення: навч. посіб. для ст-тів вузів. – Донецьк: ДІТБ, 2001. – 292 с.
10. Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення. – К.: Знання України, 2004. – 324 с.
11. Зарицька І.М. Чикаліна І.О. Українське ділове мовлення: практикум: посібник. – Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1997. – 112 с.
12. Інформаційно-довідкові матеріали щодо роботи з іноземними громадянами в галузі освіти України. – К., 2001.
13. Лінгводидактика слов'янських мов як феномен культури / Ред. кол. Зайченко Н.Ф. та ін. – К., 1990.
14. Методичні рекомендації до складання робочих програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів. – К., 2006.
15. Методична розробка з наукового стилю української мови / для іноземних студентів вищих економічних навчальних закладів / Укл. С.А. Чезганов. – К., 2002.
16. Козачук Г.О. Українська мова: практикум. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Вища школа, 2008. – 413[1]с.
17. Козачук Г.О., Шкурятяна Н.Г. Практичний курс української мови: посібник. – К.: Вища школа, 1993. – 367 с.
18. Лисенко Н.О. та ін. Українська мова для іноземних студентів: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 239 с.
19. Погиба Л.Г. та ін. Складання ділових паперів: практикум. – Київ: Либідь, 2002. – 240 с.
20. Сучасна українська літературна мова: підручник для студентів вузів. – 2-ге вид. За ред. М.Я. Плющ. – К.: Вища школа, 2000. – 430 с.
21. Українська мова за професійним спрямуванням. Практикум: навчальний посібник / За ред. д.п.н. Т.В. Симоненко. – К.: ВД "Академія", 2009. – 270(2)с.
22. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навч. посіб. – 6-те вид., випр. і доп. – К.: Атіка, 2008. – 299(1)с.
23. Шкурятяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова = модульний курс: навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2007. – 822(1)с.
24. Ющук І.М. Практикум з правопису української мови. – К.: Наукова думка, 2007. – 285 с.

Словники

1. Зубков М.Г., Сучасний український правопис. Комплексний довідник: 9-е випр. і доп./М.Г.Зубков.– Харків:Весна, 2007.– 366(2)с.
2. Івченко А., Новий орфографічний словник української мови / А. Івченко. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2007. – 710(1)с.
3. Лозова Н.Є., Дзвона чи дзвону? або -а (-я) чи -у (-ю) в родовому відмінку: словник-довідник / Н.Є. Лозова. – К.: Наукова думка, 2007. – 165[1] с.
4. Навчальний правописний словник української мови: близько 40000 слів / За загальн. ред. проф. Д.К. Баранника. – Харків: Око, 1997. – 416 с.
5. Орфографічний словник української мови. Близько 114000 слів / за ред. Головащука і В.М. Русанівського. – К.: Наукова думка, 1976. – 856 с.
6. Орфоепічний словник української мови: В 2 т.
Т.1 /Уклад.: М.М. Пещак та ін. – К.: Довіра, 2001. – 955 с.
Т.2 / Уклад.: М.М. Пещак та ін. – К.: Довіра, 2003. – 918 с.
7. Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінологічних словосполучень / Укл. Л.О. Пустовіт та ін. – К.:Довіра, 2000. – 1018 с.
8. Словник труднощів української мови: близько 100 000 слів / Укладач О.М. Уліщенко; за ред. В.С. Калашника. – Х.: ФОП Співак В.Л., 2010. – 928 с.
9. Словник української мови. У 4т.
К.1: Т.1. А-Ж; Т.2. З-Н / Упорядник з додатком власного матеріалу Б. Грінченко. – К.: Довіра, 1997. – 573 с.
К.2: Т.3. О-П; Т.4. Р-Я / Упорядник з додатком власного матеріалу Б. Грінченко. – К.: Довіра, 1997. – 563 с.
10. Словник української мови. У 4т.
Т.1. А-Ж. – К.: Наукова думка, 1996. – 494 с.
Т.2. З-Н. – К.: Наукова думка, 1996. – 588 с.
Т.3. О-П. – К.: Наукова думка, 1997. – 507 с.
Т.4. Р-Я. – К.: Наукова думка, 1997. – 563 с.
11. Словник-довідник сучасної української мови: Разом. Окремо. Через дефіс: близько 60 000 слів / Укладачі Т.К. Співак, О.О. Якіменко. – Х.: ФОП Співак В.Л., 2009. – 528 с.
12. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В.М. та ін. – К.: Укр. енцикл., 2000. – 752 с.
13. Український орфографічний словник / за ред. проф. А.О. Свашенко. – Х.: Прапор, 2009. – 844[1] с.
14. Український орфографічний словник: Для студ. та школярів: близько 70000 сл. / Уклали В.В. Чумак та ін.; за ред. В.М. Русанівського. – К.: Довіра, 2006. – 558[1] с. – (Сер. "Словники України".)
15. Український орфографічний словник: Орфогр. словн. укр. мови: Близько 143 000 слів. / Уклад: М.М. Пещак та ін. – 3-є вид., перероб. і доповн. – К.: Довіра, 2002. – 1006 с.
16. Український правопис / АН України ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні, інститут української мови НАН України. – К.: Наукова думка, 2007. – 285(1)с.

17. Український правопис / ред. Є.І. Мазніченко. – К.: Наукова думка, 2008. – 285(1) с.